

Presentació

La conservació de la diversitat biològica és una activitat complexa i necessàriament multidisciplinària, on conflueixen accions des de molts diversos àmbits: la recerca científica (ecologia, sistemàtica, genètica, biologia reproductiva, etc.), la gestió (legislació, vigilància, gestió dels hàbitats, reforçaments i reintroduccions, etc.), les polítiques (forestal, urbanística, agrària, etc.), la sociologia, el dret... i l'educació ambiental i la difusió del coneixement. És en aquest darrer apartat que cal incloure la publicació del llibre que teniu a les mans.

La reunió tinguda a Olot l'estiu de 2008 va aplegar especialistes que van debatre els resultats de la recerca, en general orientada a la conservació, sobre el teix en els darrers anys, a la Mediterrània occidental. Les diverses comunicacions i contribucions que hi van ser presentades restarien en l'oblit si no haguessin estat reunides en aquest volum i posades a disposició del conjunt de la ciutadania. Per descomptat, els primers lectors seran d'altres especialistes, experts en botànica, en fisiologia, en ecologia, en genètica, en gestió forestal, en biogeografia... Però els afeccionats a la natura, els amants de la diversitat biològica, els excursionistes, els gestors ambientals, els estudiants universitaris i de batxillerat i el públic en general hi trobaran informació (i valuosa!) sobre una espècie emblemàtica, el teix, que ha captivat l'interès dels homes durant segles.

No en va, a més dels articles referits a les característiques biològiques del teix, el volum incorpora diverses comunicacions sobre usos tradicionals i històrics, i la seva explotació com a font de fàrmacs del segle XXI, sobre exemplars singulars i monumentals i, fins i tot, sobre l'organització d'associacions de la societat civil compromesa en la conservació d'aquesta espècie. Són un perfecte exemple del que s'ha anomenat "espècies-bandera" o "espècies-paraigua", que desperten una atenció social ben real, que són conegudes i apreciades per la població (només cal mirar als mapes geogràfics la quantitat de topònims del nostre país que duen els mots "teix", "teixeda" i llurs variants) i que serveixen a la ciència de la conservació com a focus per a comunicar convenientment i de manera eficaç els valors de la diversitat biològica, el seu lligam amb la cultura i la societat i la necessitat de la seva preservació, sense recórrer a discursos catastrofistes, ben al contrari, reconeixent-ne el valor positiu, a través del coneixement i, en conseqüència obligada, de l'estimació sincera.

La combinació, doncs, de raresa biològica i de valorització socio-cultural, no és estrany que hagi conduït al creixement del nombre d'estudiosos del teix i a la producció de coneixement fonamentat com el que s'aplega en aquest recull. I tampoc no és estrany que els esforços encaminats a la seva conservació emprin un ventall ampli de recursos, complementaris entre si, que, en conjunt, ens doten d'eines útils per assegurar la pervivència d'aquests arbres tan singulars. I també en això el teix és un exemple: iniciatives per a la conservació que provenen de l'àmbit de la recerca científica, de les estratègies de conservació integrades *in situ* i *ex situ*, de la política forestal i d'explotació sostenible dels recursos naturals, de l'aplicació de la legislació a tots els nivells (des de la internacional — CITES — passant per l'europea — la directiva "Hàbitats" i la protecció de les teixedes — fins a la regional o nacional de

cada territori) o de la jardineria, la divulgació o l'educació ambiental, totes elles, conjuntament, aporten instruments necessaris per a la protecció del teix. Tant de bo que aquesta mateixa estratègia de suma d'eines encaminades a la conservació d'una espècie es pugui fer extensiva al conjunt de la flora!

CÈSAR BLANCHÉ

Jardí Botànic Marimurtra, Fundació Carl Faust*

Institució Catalana d'Història Natural

*Adreça actual

BioC-GReB, Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona (Institut de Recerca de la Biodiversitat, IRBio).

Les segones jornades

La Garrotxa és una zona que disposa d'unes poblacions de *Taxus baccata* de reconegut interès per l'abundància de la regeneració. L'objectiu principal d'aquestes segones jornades dedicades a aquesta espècie tan emblemàtica i celebrades a Olot (Girona) va ser conèixer la situació actual de l'espècie i els hàbitats on es troba en el context de la Mediterrània occidental. Aquest coneixement resulta imprescindible per poder adoptar les mesures necessàries de cara a la seva conservació.

En aquesta segona edició es varen reunir investigadors i tècnics, principalment de diferents comunitats autònomes de l'estat espanyol, però també d'altres països europeus on hi ha presència del teix. Va suposar una excel·lent oportunitat de divulgació dels darrers resultats de la recerca i de la gestió del teix i les teixedes des de diferents punts de vista, i per tant ajudar a donar respostes als reptes actuals per a la seva conservació.

La celebració de les jornades va permetre realitzar un intercanvi d'informació, interessos i experiències dels diferents especialistes o persones interessades en el tema. També va fer possible compartir en bona companyia una experiència única visitant teixedes de l'Alta Garrotxa. Voldria donar les gràcies a tothom que va participar i animar a entrar en el món del teix a qui estigui interessat. Cal contribuir a que les teixedes, igual que altres elements especialment valuosos de la natura, es conservin per les noves generacions.

Direcció: Dra. ANTÒNIA CARITAT, delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural

Coordinació: Sra. MARTA FONTANOL, Fundació d'Estudis Superiors d'Olot.

